Project herinrichting Van Diemenstraat, verslag 4e bijeenkomst klankbordgroep

Locatie:	Werkgebouw Het Veem, Van Diemenstraat 408, 1013 CR Amsterdam
Datum:	**4 juni 2025**
Aanwezig:	XXX, gespreksleider XXX, dagelijks bestuurder stadsdeel West XXX, stadsdeelcommissielid stadsdeel West XXX projectmanager, gemeente Amsterdam XXX technisch manager, gemeente Amsterdam XXX, omgevingsmanager, gemeente Amsterdam XXX, ambtelijk opdrachtgever, gemeente Amsterdam XXX, verkeerskundig ontwerper, gemeente Amsterdam XXX, communicatieprofessional, gemeente Amsterdam Circa 15 - 20 klankbordgroepleden
Verslag:	XXX

1. Opening, opmerkingen, verslag 4e klankbordgroepoverleg

XXX opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom.
De bijeenkomst bestaat uit twee delen, beide plenair:

- deel 1:
  - opening, opmerkingen, verslag 10 april nalopen vorige klankbordgroep;
  - stand van zaken proces, inhoudelijke beoordelingen en vooruitblik;
- deel 2 (in aanwezigheid van XXX en XXX):
  - adviesronde (daarbij komt ook ter sprake: second opinion VRI-ontwerp);
  - slotwoord XXX, afsluiting.

XXX geeft aan dat hij niet verwacht dat er overeenstemming zal ontstaan over het ontwerp Barentszplein (voorrangsplein of VRI-kruising), deze avond, in dit gezelschap. Enkele bewoners geven aan dat een vreemde opmerking te vinden, want de bewoners zijn het inmiddels aardig eens volgens haar. XXX verduidelijkt dat hij bedoelde: alle bewoners en het projectteam.

Opmerkingen vooraf door bewoners

- Naar aanleiding van foto op voorblad van PowerPoint presentatie: bewoner Silodam noemt ontwerp voor oversteeksituatie in Van Diemenstraat ter hoogte van school De Zeeheld een grote verbetering.
- Bewoner bedankt projectteam voor de toezegging om het rek voor het pand en blokken bij pand Van Diemenstraat 420-422 terug te plaatsen, deze beschermen pand/bewoners/voetgangers tegen verkeer, helpen voertuigen op de stoep te voorkomen.

Verslag klankbordgroepoverleg d.d. 10.04.2025
Afspraak is dat deelnemers aan de klankbordgroepoverleggen eventuele reacties op het verslag kunnen mailen naar Ilse van de Meerendonk. Waar van toepassing wordt het verslag aangepast en stuurt XXX de definitieve versie naar alle deelnemers.
Bewoner XXX stelt dat bepaalde uitspraken vanuit het projectteam c.q. opmerkingen vanuit bewoners niet (juist) zijn weergegeven in het verslag van het vorige overleg. Hij ziet dit graag alsnog aangepast. Omdat dit niet door iedereen wordt herkend, ontstaat een discussie over wat en hoe iets toen is gezegd. De heer XXX hecht zeer aan gevraagde aanpassing van het verslag, aangezien het hier gaat om een belangrijk aspect van het project: de veiligheid van de bewoners/verkeerdeelnemers. Omdat de sprekers het niet eens worden

over c.q. zich niet herinneren wat en hoe iets is gezegd, wordt voorgesteld dat het project en de heer XXX onderling afstemming hebben over welke tekst opgenomen wordt in het verslag. **Nabericht: is gebeurd.*

2. Stand van zaken proces, inhoudelijke beoordelingen en vooruitblik

Stand van zaken
Overzicht van participatie tot nu toe:
- 09.09.2024 : bewonersbrieven, uitnodiging voor inloopbijeenkomst;
- 01.10.2024 : inloopbijeenkomst;
- 21.11.2024 : beantwoordingsdocument naar aanleiding van ontvangen reacties;
- 15.01.2025 : 1e klankbordgroepoverleg;
- 10.02.2025 : 2e klankbordgroepoverleg;
- 10.04.2025 : 3e klankbordgroepoverleg;
- 04.06.2025 : 4e klankbordgroepoverleg.

Inhoudelijke beoordelingen
Tijdens de participatieperiode hebben de volgende beoordelingen door experts plaatsgevonden:
- 21.03.2025 : Werkgroep Verkeerslichten Amsterdam, oordeel over toevoeging VRI voor voetgangers/fietsers;
- april 2025 : second opinion door Goudappel, verkeersveiligheidsaudit met betrekking tot voorrangsplein Westerdoksdijk-Barentszplein-Silodam-Van Diemenstraat;
- 13.05.2025 : Expertiseteam Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam, bekeek ontwerp Voorrangsplein en VRI-kruising Westerdoksdijk-Barentszplein-Silodam-Van Diemenstraat (van beide wordt ontwerptekening getoond zoals voorgelegd aan het expertiseteam).

Kort samengevat is het resultaat van bovengenoemde beoordelingen als volgt:
- *Het Expertiseteam Openbare Ruimte en de Werkgroep Verkeerslichten van de gemeente bekeken afzonderlijk vanuit hun eigen expertise beide ontwerpen (voorrangsplein en VRI-kruising) en hebben voorkeur voor het voorrangsplein."* Redenen daarvoor zijn: het voorrangsplein past beter bij de inzichten die staan in het uitvoeringsplan *Amsterdam maakt ruimte* voor veilig lopen en fietsen. Hierin staan maatregelen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Op het voorrangsplein is meer ruimte voor comfortabele looproutes, is voldoende brede fietsruimte, is ruimte voor inpassen van groen, minder asfalt, kan meer verkeer worden afgewikkeld en is afslaan naar Silodam/Barentszstraat veiliger. De VRI-kruising heeft veel potentiële conflicten door verschillende keuzemogelijkheden en is - ondanks aanwezigheid van verkeerslichten (VRI's) - minder overzichtelijk;
- Bureau Goudappel is gevraagd om beide ontwerpen te bekijken, Goudappel gaf aan in eerste instantie het voorrangsplein te beoordelen. Alleen als hieruit zou blijken dat dit geen goede/een onmogelijke oplossing is, zou ook de VRI-kruising bekeken worden. Dit bleek niet het geval en daarom vergelijkt/beoordeelt Goudappel niet beide varianten. Goudappel concludeert dat de verwachte verkeersintensiteiten passen bij toepassing van een voorrangsplein en de toegepaste simulatie voor verkeersafwikkeling wordt als goed beoordeeld. Wel heeft Goudappel een aantal opmerkingen/aanbevelingen: er missen snelheidsremmende slingers of drempels en zebrapaden dragen niet bij aan het goed functioneren van het voorrangsplein. Het voorrangsplein is als principe een goede maatregel als een aantal toevoegingen wordt gedaan, namelijk: krappere bochten en/of plateaus realiseren ten behoeve van verminderen van snelheid en een doseerlicht voor auto's in plaats van een oversteek met stoplichten voor voetgangers/fietsers (een doseerlicht gaat op rood als er onvoldoende 'gaten' in de autoverkeersstroom zijn, die gelegenheid bieden om over te steken/in te voegen, rood licht biedt dan alsnog ruimte aan voetgangers/fietsers/overig verkeer om over te steken of in/uit te voegen).
  Opmerkingen van bewoners:
  - beoordeling van bureau Goudappel is niet de second opinion waar bewoners om vroegen, namelijk: beide ontwerpen vergelijken en daarbij kijken naar alle weggebruikers en checken of eerdere uitkomsten/antwoorden kloppen;
  - bureau Goudappel noemt een voorrangsplein *als principe* een goede maatregel, niet *in principe*, zoals hierboven staat, dat heeft een andere betekenis.

Na participatie zijn de volgende aanpassingen verwerkt in het ontwerp voor de kruising Van Diemenstraat-Houtmankade (ontwerptekening wordt getoond, zie toegestuurde presentatie):
- anti-parkeerbanden ter hoogte van Van Diemenstraat 420-422;
- kruisvakken op asfalt;
- pijlmarkering op zuidelijk fietspad;
- uitrit Van Diemenkade aangepast;
- aansluiting op nieuwe situatie Westerkeersluisbrug, budget is aangevraagd in de Voorjaarsnota die in juli door de Gemeenteraad wordt behandeld (zie ook verslag 3e klankbordgroepoverleg), overigens valt dit deel buiten het projectgebied van project Van Diemenstraat.

Na participatie en beoordeling door expertiseteam zijn de volgende aanpassingen verwerkt in het ontwerp van 2024 voor voorrangsplein Westerdoksdijk-Barentszplein-Silodam-Van Diemenstraat (ontwerptekening wordt getoond, zie toegestuurde presentatie), voor de klankbordgroepleden zijn bepaalde delen in dit ontwerp nieuw, de aanpassingen uit het expertiesteam konden pas aan het ontwerp worden toegevoegd nadat verslag van expertiseteam ontvangen was:
- toegevoegd: stoplicht aan oostkant voor oversteek voetganger/fietser;
- verwijderd: westelijke fietsoversteek over S100;
- toegevoegd: middenberm op fietspad als rustpunt voor voetgangers;
- toegevoegd: drempels op fietspad voor kruising met Silodam;
- pijlmarkering op fietspad ter hoogte van Silodam;
- maatregelen om snelheid autoverkeer te remmen: bochten krapper gemaakt, drempel in Van Diemenstraat voor kruising;
- groen: aan waterzijde groenvak verwijderd, voor Café Westerdok plantvak zonder boom, aan beide kanten van de kruising in de middenbermen groen toegevoegd.

Opmerkingen van bewoners:
- verzoek: Kan doseerlicht op fietspad?;
- verzoek: drempels niet te ver vanaf zebrapaden plaatsen.

In het ontwerp voor de Van Diemenstraat konden de volgende aanpassingen *niet* worden verwerkt (ontwerptekeningen worden getoond, zie toegestuurde presentatie):
- ter hoogte van Alles in 1 School De Zeeheld (schoolzone): zebrapad verplaatsen in oostelijke richting is niet mogelijk, omdat de afstand tussen de tegenover elkaar liggende gevels daar te smal is;
- ter hoogte van Van Neckstraat: fietspad middenberm aanleggen is niet mogelijk, omdat de weg daar smaller is, doordat de panden verder naar voren staan.

Vooruitblik
Proces vanaf nu is als volgt:
- 2025-Q3 : advies van projectteam en adviezen van klankbordgroep worden voorgelegd aan het DB (dagelijks bestuur) van stadsdeel West voor besluitvorming (bij de stukken zitten zowel het ontwerp voor het voorrangsplein als voor de VRI-kruising
  **Nabericht: deadline voor insturen van schriftelijk advies door klankbordgroepleden is 30 juni 2025 (is per mail 23 juni verstuurd* ;
- 2025-Q3 : stadsdeelcommissie bespreekt DB-besluit (zie ook 4. Slotwoord XXX);
- 2025-Q4 : voor de variant waartoe DB besloten heeft, worden de details uitgewerkt in een definitief ontwerp (DO) en voorgelegd aan het toetsteam van de gemeente;
- eind 2025 : aanvraag uitvoeringsbesluit DB (deadline voor de aanvraag is december 2025, na passeren van deadline verandert de aanpak van 'herinrichting' in 'groot onderhoud');
- eind 2025 : informatieavond over DO;
- 01.03.2026 : start uitvoering.

XXX verzoekt het projectteam de formele procedurestappen te delen met de klankbordgroep.

3. Adviesronde

XXX stelt zichzelf kort voor.

Doel van deze adviesronde is om XXX maximaal inzicht te geven in de ervaringen/opvattingen/voorkeuren van de klankbordgroepleden.

Sprekers, mede namens medebewoners
De volgende bewoners richten het woord tot Ester Fabriek en doen dat mede namens medebewoners:
- XXX (Barentszplein/-straat), zie bijlage bij dit verslag.
  Naar aanleiding van de inbreng van mevrouw XXX merkt een van de bewoners op, dat niet alle bewoners op de hoogte zijn van de zojuist geuite wens om met bewoners een visie voor de buurt te formuleren en die eind juni 2025 te presenteren aan XXX en wethouder XXX.
  Een andere bewoner zegt de wens voor een veilig kruispunt te delen, maar meent dat wat betreft het maken van een visie de bal niet bij de bewoners maar bij de gemeente moet liggen;
- XXX, zie bijlage bij dit verslag;
- XXX zie bijlage bij dit verslag;
- XXX zie bijlage bij dit verslag.

XXX bedankt de sprekers. Ze zegt veel te herkennen van wat gezegd wordt en begrip te hebben voor de frustratie die men voelt. Naar aanleiding van verhelderende vragen van XXX passeert nog het volgende de revue:
- wens: vooraf werkelijk inspraak hebben op wat gaat gebeuren en niet pas achteraf horen wat is bedacht;
- wens: stoplicht voor alle verkeer bij uitrit Silodam;
- enquête Silodam: wordt gegeven aan Ester Fabriek;
- bewoners vinden bestaande situatie weliswaar hectisch, maar wel voldoende veilig. Dit zou ook blijken uit ongevallencijfers en de veiligheid zou nog verder gebaat zijn bij extra stoplichten van Van Diemenstraat naar Silodam;
- Barentszstraat/-plein: belang van groen, verbeteren afwatering, afsluiten straat zodat deze geen sluiproute wordt;
- tweerichtingenfietspad: belangrijke aansluiting op doorgaande fietsroute, voelt voor de klankbordgroepleden vanuit de Silodam als voldongen feit. Zij wensen dan wel stoplichten, zodat fietsers worden gedwongen om te stoppen en anderen gelegenheid krijgen om over te steken.

- *Spreker namens de ouders van de school De Zeeheld* XXX (moeder van kinderen op Alles in 1 School De Zeeheld):
  Westerkeersluis is 's morgens vroeg zeer druk met veel en snel rijdend verkeer. Al met al extreem onveilig en het lijkt steeds niet te lukken om de situatie veiliger te maken. Dubbel fietspad is een verbetering, afslag van Westerkeersluisbrug naar Houtmankade blijft gevaarlijk punt.
  Participeren is voor bewoners veel leuren, inspreken et cetera. Wat het zwaar maakt is o.a. dat tijdens het participatieproces veel ongrijpbaar voelt, vaak is onduidelijk waarover afspraken gemaakt kunnen worden en of gemaakte afspraken hard zijn. Dit gevoel wordt veroorzaakt door zaken als: paaltje bij fietsoversteek gaat misschien weg (misschien, dus misschien niet?), optioneel is dat zebrapad verhoogd komt te liggen (optioneel, dus misschien niet?). Hoe de verkeerssituatie/inrichting er straks uitziet en in welke mate deze veilig is, hangt mede af van de keuze voor een 30- of 50km-regime.
  XXX, XXX en XXX lichten toe: projectteam en bestuurders worden geacht te luisteren naar de adviezen van experts zoals verkeerskundigen en kunnen die niet zomaar naast zich neerleggen. Als expertiseteam iets als gevaarlijk of als niet toegestaan bestempelt, dan is dat leidend. Wanneer iets volgens het expertiseteam optioneel is, dan is voor het projectteam eerder het gesprek met de bewoners leidend en wordt dat opgenomen in ontwerp. Het besluit wordt uiteindelijk genomen door het DB.

Sprekers op persoonlijke titel
- XXX:
  er is sprake van een botsing tussen de mening van de experts en die van bewoners die spreken vanuit hun dagelijkse ervaring. Advies aan de gemeente ten aanzien van het proces is: neem bewoners vanaf het begin mee in het (ontwerp)proces, transparant vanaf de start in plaats van achteraf uitleggen.
  Situatie bij Westerkeesluisbrug is punt van zorg. Wens is 30km-regime.
  XXX licht toe: 30km-maatregel is geëvalueerd voor de hele stad, rapportage is afgerond en een raadsbrief met advies is naar wethouder XXX gestuurd. Zodra de stukken openbaar zijn voor raadsbehandeling kan iedereen dit inzien. Hierin worden ook zogeheten twijfelstraten genoemd, een daarvan is de Van Diemenstraat.

XXX is voornemens om de wethouder te adviseren om van de Van Diemenstraat een 30km-straat te maken.

- XXX:
  bedankt nogmaals het projectteam voor de toezegging om de blokken bij pand Van Diemenstraat 420-422 (na acht jaar!) te handhaven in het ontwerp. Zie (eerder) verzoek: 'grijsparkeerplek' naast Van Diemenstraat 420-422 vergroenen en handhaven op parkeerverbod, oversteek Van Diemenkade naar Houtmankade is gevaarlijk smal en moet aangepast worden. Overlast: trillingen in huis door snelheid vrachtwagens, etc., verzoek om camera's (XXX meldt, dat uitvraag is gedaan voor trillingsonderzoek), verzoek: zichtbaar verbod op draaiende motor als brug open staat (zo dwingend mogelijk geformuleerd binnen wat de wet toelaat: dus niet 'gelieve …', maar liever: 'motor uit!'). Deze boodschap herhalen, want rij is vaak zo lang dat men de reden van stilstaan niet kan zien, dit ook handhaven. XXX nodigt XXX uit voor een wandeling door de buurt;
  **Nabericht: dhr. XXX heeft geconstateerd dat er per abuis geen 'gelieve' staat en dat het bord al dwingend genoeg is.*
- Er wordt een idee geopperd om meer van dit soort bordjes, die oplichten als de brug open is, in de straat te plaatsen.
- XXX (moeder van kinderen op Montessorischool de Eilanden):
  verzoek: paaltjes om buurt Barentszplein, Barentszstraat, Zoutkeetsgracht veiliger te maken (gaat wel ten koste van Van Diemenstraat die dan wat drukker wordt). Ester Fabriek geeft meteen aan, dat genoemde maatregel geen optie is. Zij wil graag met bewoners om tafel om te kijken wat wel een haalbare maatregel kan zijn.
  Verzoek: fietspaden ontlasten/veiliger maken door fatbikes te verplaatsen naar rijbaan waar 30km-regime geldt. Tijdens proef in Constantijn Huygensstraat hield slechts een klein deel van de fatbikers zich hieraan. XXX oppert om de Van Diemenstraat voor te stellen als locatie om dit verder te testen.
  Verzoek: lussen die snelheid in Van Diemenstraat remmen.
- XXX bewoner):
  Van Diemenstraat is wat betreft de spreker ongeschikt om onderdeel te zijn van Centrumring, hij ziet een alternatieve route veel minder mensen wonen: Haarlemmer Houttuinen, verzoek om daar opnieuw naar te kijken. OV kan dan alsnog door Van Diemenstraat.
  XXX licht toe, dat project Doorgaande Fietsroute Haarlemmer Houttuinen en daarmee de herinrichting van de Haarlemmer Houttuinen *on hold* is gezet (besluit november 2021). Aanpak Haarlemmer Houttuinen vindt pas plaats bij einde levensduur van bestaande inrichting.

Vervolggesprek
Na bovenstaande sprekers gaat XXX verder in gesprek met de klankbordgroep.
Hierbij komt onder andere het volgende aan de orde:

- suggestie: fietsers in Van Diemenstraat op de rijbaan, auto te gast, 30km-regime is cruciaal voor veiligheid;
- suggestie: kruis op VRI-kruising, zodat deze vrij blijft als de Westerkeersluisbrug open is;
- verzoek: overweeg alsnog ontwerp voor VRI-kruising, dit komt dicht in de buurt van wat veel bewoners willen. Als dit ontwerp wordt uitgewerkt tot een DO, dan is geen extra second opinion nodig.
  Op de vraag van XXX 'Wat als beide ontwerptekeningen (voorrangspleinen VRI-kruising alsnog worden vergeleken en de uitkomst zou zijn dat het voorrangsplein veiliger is?' is het antwoord bewoner dat ze het daar dan niet mee eens zijn. Dit antwoord wordt genuanceerd door andere klankbordgroepleden.
  Suggestie: in bestaande situatie een week de stoplichten uitschakelen en kijken hoe 'voorrangsplein' dan functioneert.
  XXX antwoordt dat in de bestaande situatie geen testsituatie kan worden gecreëerd die representatief is voor hoe het ontworpen voorrangsplein zal functioneren. Ook niet door de stoplichten uit te schakelen.
  In tegenstelling tot de bewering bij de start van dit overleg, dat de bewoners het inmiddels aardig eens zijn, niet iedereen op 1 lijn te liggen. Een bewoner vraagt zich af op basis waarvan andere bewoners menen, dat een VRI-kruising veiliger is en waarom zij de experts sowieso niet lijken te geloven. Een bewoner geeft aan dat de kennis van experts niet zomaar aan de kant kan worden geschoven;
- bewoner Barentszplein:
  - de grote vertegenwoordiging Silodam benadrukt het belang van veiligheid. Voor bewoners Barentszplein-/straat zijn naast veiligheid ook luchtvervuiling, trillingen, geluidoverlast, te weinig groen, waterhuishouding (kelders lopen regelmatig vol) belangrijke punten om aan te pakken. Zij hebben geen bezwaar tegen hoe de Silodamkant eruit ziet in het ontwerp voor de VRI-kruising;

  - op basis waarvan besluit het DB tot een voorrangsplein of een VRI-kruising? (zie onder andere punt 4. Slotwoord XXX);
- bewoner Silodam: ontwerptekening VRI-kruising is een prima, veilige kruising, daartoe is geen verdere toetsing (lees: extra second opinion) nodig;
- bewoner Silodam: ook bij keuze voor VRI-kruising is nog veel vergroening mogelijk aan de Barentszplein/-straatkant, bewoners Silodam willen daar over meedenken;
- Vertegenwoordiger ouders school: voor participatie met klankbordgroep was de afspraak om per bewonersgroep met 1 à 2 bewoners plaats te nemen in de klankbordgroep. De Silodambewoners hebben zich hieraan niet gehouden en waren zeer ruim vertegenwoordigd. Er is veel tijd en aandacht naar hun ervaringen/opvattingen/voorkeuren gegaan. Een belangrijke constatering, want hoe kunnen de meningen dan toch gelijk gewogen worden?;
- bewoner Silodam bedankt XXX en XXX voor hun komst en luisterend oor.
- Tijdens de presentatie op 4 juni werd een ontwerp VRI-kruising d.d. 13 mei 2025 getoond, waarbij wijzigingen waren op het ontwerp die bewoners nog niet eerder hadden gezien. Bewoners waren over dat ontwerp enthousiast. Later in de bijeenkomst is door bewoners gevraagd de nieuwe tekening VRI-ontwerp nog eens te laten zien. De verkeersdeskundige heeft dat ontwerp vervolgens nader toegelicht en heeft daarbij op een vraag van een bewoner bevestigd, dat dit ontwerp een veilig ontwerp is. Dit VRI ontwerp zal meegezonden worden in het advies aan het bestuur.

4. **Slotwoord** XXX

   XXX bedankt de bewoners voor het delen van hun ervaringen/opvattingen/voorkeuren.
   Wat bewoners vinden/willen - niet altijd allemaal hetzelfde - is helder. Een second opinion over het ontwerp waarover nog geen second opinion is gekregen is een legitieme vraag. Belangrijke punten voor het DB om een afgewogen besluit te kunnen nemen: wat willen bewoners en wat is veilig. Het DB kijkt daarbij naar wat vandaag door bewoners is verteld, naar hun schriftelijke adviezen, naar het advies van de expertiseteams (WVA, Expertise en Toets) en de uitkomst van de (eventuele extra) second opinion. Het DB legt haar voorlopig besluit voor aan de stadsdeelcommissie, die op haar beurt een zwaarwegend advies aan het DB geeft. Daarna neemt het DB een definitief besluit. **Nabericht: In mail van 23 juni 2025 is aangegeven dat alleen de variant met verkeerslichten wordt voorgelegd aan de staf van Ester Fabriek.*

5. **Informatie en contact**

   Informatie
   - https://www.amsterdam.nl/projecten/diemenstraat/

   Contact
   - vandiemenstraat@amsterdam.nl

XXX bedankt XXX (Werkgebouw Het Veem) voor de gastvrijheid, alle aanwezigen voor hun komst en inbreng en beëindigt de bijeenkomst.

Actiepunten

d.d. 04.06.2025

Nr	Wat	Wie	Sinds	Gereed
03	Klankbordgroep informeren over voortgang bewonersinitiatief voor Barentszstraat (idee: shared space zonder auto's)	initiatiefnemers Barentszstraat	10.02.2025	PM
08	Mailen naar leden klankbordgroep: verslag, presentatie	projectteam	04.06.2025	

09	Formele procedurestappen delen met klankbordgroep (separaat of details aanvullen in verslag d.d. 04.06.2025 bij punt 2. Vooruitblik	projectteam	04.06.2025	In mail van 23 juni 2025
10	Mailen naar leden klankbordgroep: deadline voor insturen schriftelijk advies	XXX	04.06.2025	In mail van 23 juni 2025